

Keur
merk

Basis
GGZ

Keurmerk Basis GGZ 2019 – Handvat document

Zorg aan mensen met chronische problematiek

Onderwerpen en aandachtspunten voor het inrichten van uw zorg

Inleiding

Binnen de Generalistische Basis GGZ (GBGGZ) is er een groeiende groep cliënten met een langdurige kwetsbaarheid voor psychiatrische problematiek. Veel van deze cliënten zijn eerder langdurig in de SGGZ behandeld. De GBGGZ-behandeling kent specifieke elementen en is gericht op stappen naar gezondheid, door het vergroten van iemands veerkracht wordt het functioneren verbeterd en de zelfredzaamheid vergroot.

Norm 3 van het Keurmerk Basis GGZ 2019 vraagt GBGGZ-aanbieders te laten zien dat zij de specifieke zorg aan mensen met chronische problematiek goed hebben ingericht en vastgelegd, bijvoorbeeld door een procesbeschrijving, (format) behandelplan of soortgelijke documentatie te overleggen. Een aantal elementen moet hier in elk geval in terug te vinden zijn (zie [Handboek Keurmerk Basis GGZ 2019](#), pagina 13).

Aan welke onderwerpen en elementen moet u denken bij het inrichten van de zorg binnen het echelon GBGGZ-Chronisch? Dit Handvat-document is een leidraad en biedt ondersteuning bij het invullen of aanvullen van uw zorg, conform de normen en criteria van het Keurmerk Basis GGZ 2019. Naast de volgens de norm vereiste elementen worden ook andere belangrijke aandachtspunten benoemd – het document beoogt hierin niet volledig te zijn. De genoemde punten zijn afgeleid uit informatie verkregen met de Zelfevaluatie Keurmerk Basis GGZ 2018, 2017 en 2016, en uit externe rapportages.

Belangrijke onderwerpen bij het inrichten van de GBGGZ-zorg aan mensen met chronische psychische problematiek:

▶ Doelgroep

Op welke groep cliënten richt u zich? De NZa heeft een cliëntprofiel voor de GBGGZ Chronisch opgenomen in de [Beleidsregel Generalistische Basis GGZ](#) (zie pag. 6). U kunt dit cliëntprofiel aanvullen met in- en exclusiecriteria die passen bij de zorg die uw organisatie biedt. Denk bijvoorbeeld aan criteria met betrekking tot de diagnose, de ernst en duur van de problematiek, het risico op crisis, medicatiegebruik, stabiliteit van de problematiek, aanwezigheid van een steunsysteem of financiële stabiliteit.

U kunt ook verschillende doelgroepen onderscheiden binnen de doelgroep 'chronisch'. Bijvoorbeeld: mensen met schizofrenie of PTSS.

▶ Aanmelding

Op welke manieren kunnen cliënten binnenkomen, hoe verloopt dit proces op hoofdlijnen en wat zijn instroomcriteria? Bijvoorbeeld: via de huisarts, vanuit de SGGZ van een andere organisatie, bij interne overplaatsing van SGGZ naar GBGGZ Chronisch. Technische voorwaarden: huisarts akkoord, warme overdracht, ontslagbrief / overdrachtsbrief, signaleringsplan en crisiskaart aanwezig

▶ Doelstellingen

Beschrijf aan welke doelstellingen wordt gewerkt bij mensen met chronische problematiek. De meest recente inzichten tonen de waarde aan van zorg gericht op verbetering: persoonlijk (zelfvertrouwen, hoop, regie) en/of maatschappelijk (betekenisvolle rollen, sociaal netwerk) herstel. Hoe geeft u invulling aan die doelstellingen? En hoe worden deze doelstellingen gemonitord? Beschrijf ook de (kenmerken van) situaties het doel van de behandeling enkel (symptoom)stabilisatie is.

► Methoden, richtlijnen en activiteiten

Welke methoden en richtlijnen hanteert u hoofdzakelijk? Hiermee onderbouwt u dat en hoe u aan de eerdergenoemde doestellingen werkt en welke behandelvormen bij u mogelijk zijn; zoals individuele gesprekken, groepsbehandeling, eHealth-modules en/of lotgenotencontact. Denk ook na over de scholing en de bevoegdheden van de behandelaren.

Maak vervolgens het proces van de zorg voor mensen met chronische psychische klachten inzichtelijk: welke concrete activiteiten vinden in welke volgorde plaats, en hoe worden die ingevuld (op hoofdlijnen)? Van de intake, het gezamenlijk opstellen van het behandelplan en het in kaart brengen van het netwerk, tot afsluiting en evaluatie (ROM). Speciale aandacht is nodig voor het opstellen en actueel houden van de crisiskaart en het signaleringsplan van de cliënt.

► Samenwerking & Consultatie

Goede zorg voor mensen met chronische psychische problematiek vereist nauwe samenwerking met de omgeving: professionals én naasten, binnen én buiten de GGZ. Zorg dat de belangrijkste samenwerkingsafspraken met de huisarts(en) / POH-GGZ, SGGZ en ketenpartners in de wijk goed zijn vastgelegd. Vergeet daarbij niet de samenwerking met de somatische zorg. En geef aan hoe naasten bij de behandeling betrokken worden. Welke standaardafspraken zijn er, welke afspraken worden per cliënt specifiek gemaakt en hoe gebeurt dat?

► Opschaling

Het moet duidelijk zijn hoe te handelen bij een terugval. De eerder genoemde crisiskaart en het signaleringsplan per cliënt spelen hierbij een belangrijke rol. Wat zijn in het algemeen de criteria voor opschaling? Denk aan verhoogde instabiliteit, crisisgevoeligheid en/of complexiteit. En hoe verloopt het proces als het gaat om bijvoorbeeld overdracht, afstemming, snelheid en medicatie?

► Einde behandeling / uitstroomcriteria

Hoe wordt een behandeling afgerond en wat zijn de uitstroomcriteria? Zorg dat ook de afbakening tussen GBGGZ en POH-GGZ / Huisartsenzorg zo duidelijk mogelijk is. Welke ketenafspraken zijn er bijvoorbeeld? Ook hier gaat het over criteria (afschaling), overdracht en proces. Maar ook over bijvoorbeeld ROM / evaluatie, medicatie en afspraken met de cliënt en naasten.

Documentatie

- [Handreiking Ondersteuning bij zelfmanagement](#) (2016, Trimbos-instituut)
- [Generieke module 'Samenwerking en ondersteuning naasten van mensen met psychische problematiek'](#) (2016, Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ)
- [Landelijke samenwerkingsafspraken tussen huisarts, generalistische basis GGz en gespecialiseerde GGz](#) (2016, Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ)
- [Richtlijn Somatische screening bij patiënten met een ernstige psychische aandoening](#) (2015b, Meeuwissen)
- [Richtlijn Leefstijl bij patiënten met een ernstige psychische aandoening](#) (2015, Meeuwissen)